

15.07.2013 г. / 23:21:45

Вяра

29.07 по еретическия, †16 юли по църковния - Св. мъченик Йоан Търновски. Св. свещеномъченик Атиноген и десетте му ученици. Св. мъченица Юлия девица. Св. мъченик Павел и с него св. мъченици Алевтина и Хиония. Св. мъченик Антиох

Страдание на свети свещеномъченик Атиноген и десетте му ученици (ок. 311 г.)

Свещеномъченик Атиноген и 10 негови ученици. Фреска от църквата "Христос Пантократор". Дечани. Косово. Сърбия. Около 1350 г.

По времето на нечестивия римски император Диоклетиан имало жестоко гонение срещу християните и всички, живеещи богоугодно, се намирали в беда. Навсякъде било неспокойно. Поради страх от императора мнозина предавали близките си на смърт: баща - сина си, брат - брат си, роднина - роднината си. В арменския град Севастия пристигнал един управител на име Филомарх. Като събрал много идолски жреци, той им

заповядал да принесат жертви на скверните си богове, с венци на главите, тържествено и с веселие, под звуците на тръби и кимвали, със свирня на гусли и пищялки. А самият той, като седнал на съдилището пред народа, заповядал на глашатая силно да вика следното:

- Граждани и всички знатни хора, подчинете се на царската заповед, елате и принесете жертви на боговете!

И колкото хора имало, всички отвърнали:

- Ние сме християни и няма да се поклоним на идолите!

Тогава мъчителят заповядал на войниците да ги бият и мнозина умрели за Христа и приели небесни венци. След това началникът на отряд войници - Николай, отишъл при мъчителя и му казал:

- Господин управител! Тук има един човек, на име Атиноген, християнски епископ, който обръща всички към своята вяра. Той живее в село Пидактон.

Управителят веднага изпратил войници да го хванат. Свети Атиноген живеел в малък манастир на уединено място близо до селото, в който, заедно с десет свои ученици, пребивавал в пост и молитви. Войниците отишли в манастира, но не намерили светия епископ: той бил заминал някъде. Тогава те вързали учениците му и ги отвели в Севастия. Управителят заповядал да ги отведат в тъмницата, да ги оковат във вериги и строго да ги пазят. А на войниците казал:

- Намерете ми техния учител!

Войниците тръгнали навсякъде да търсят Атиноген. А Божият мъж, като се върнал в манастира и като не намерил братята си, влязъл в молитвения храм и като гледал през сълзи към стоящия там честен кръст, казал:

- Къде са братята ми, които Ти връчих? Кой ще извършва заедно с мен обичайните молитви към Бога? Къде са прекрасните маслинови клонки? Какво е станало с тях? Не знам!

Светецът дълбоко скърбял. Като излязъл от манастира, той обикалял около него, като се чудел и недоумявал къде са отишли те. И ето, към него притичал един елен, който неотдавна бил нахранил с ръцете си, и започнал да се умилква около него и да ближе ръцете му. После той срещнал един познат човек, който го попитал:

- Къде беше, Светейши Владико, когато хванаха твоите ученици? Управителят изпрати за тях войници, заповяда да ги вържат и да ги отведат в града, за да ги изтезават.

Като чул това, светецът се зарадвал и като погледнал към небето, казал:

- Благодаря Ти, Господи Иисусе Христе, че Си призовал достойните Си раби в Царството Небесно!

Като отпратил елена в гората, той тръгнал към град Севастия при учениците си. Като отишъл при градския съдия, той започнал да говори високо:

- Мъчителю, защо ме ограби, като опустоши църквата ми? Нека Бог види злото дело, извършено от теб, и нека изпрати гнева Си върху тебе!

В същия миг войниците хванали светеца и го завели при управителя, като казали:

- Ето Атиноген, когото ти заповяда да търсим, той много оскърбява твоя светлост.

Управителят веднага заповядал да го хвърлят в тъмницата, в която били затворени заради Христа неговите братя. Като

видял братята си, светецът много се зарадвал и им казал:

- Мир вам! Христовата благодат да бъде с вас, деца мои! Вие се оказахте угодни на Бога и затова Той ви покани на небесен обяд! Бъдете твърди, не се бойте от изкушенията на мъчителя; утре Бог ще ви помогне да извършите подвига си и заедно с ангелите и с ликовете на светиите ще влезете в райската радост и във веселие вечно ще славите небесния Владика!

На следващия ден мъчителят седнал на съдийския престол и заповядал да доведат при него Атиноген и десетте му ученици. Той им казал:

- Принесете жертва на боговете съгласно императорската заповед. А ако не се подчините, ще ви измъчвам жестоко и ще отнема живота ви, както погубих упорстващите преди вас: от зла смърт умряха злите.

А свети Атиноген му отговорил:

- Мъчителю, тези, които ти наричаш мъртви, не са загинали, но заедно с ангелите ликуват на небесата.

Управителят казал:

- Не ме бави, Атиноген, а по-скоро ме послушай и заедно с другарите си принеси жертва на боговете, за да не загинете от лоша смърт.

Светецът отвърнал на управителя:

- Баззаконни мъчителю, безсрамен и скверен! Няма да ни изплашиш със заплахите си, прави каквото искаш: ние сме готови да търпим всичко заради нашия Бог.

Тогава мъчителят се разгневил и заповядал да окачат десетте ученици на Атиноген голи на един дъб, да ги бият жестоко и да стържат телата им с железни гребени. А те, като

страдали, казвали:

- Ние сме готови да получим рани заради безсмъртния Христос. Няма да се отречем от Теб, Владико, Боже наш!

Мъчителят, като видял тяхното мъжество и търпение, непреодолимо от никакви мъки, заповядал да ги посекаат с меч. И светците починали в доброто изповядване и със слава преминали в райските селения. След избиването на светите десет мъченици, управителят се обърнал към светия епископ Атиноген с думите:

- Къде е твоят Христос, Когото ти наричаш Бог? Защо Той не дойде тук и не избави твоите ученици от ръцете ми?

След тези думи управителят заповядал да окачат и него гол на дървото и да го бият. А светецът, докато го биели, казвал:

- Слава на Тебе, Боже, че ме удостои да страдам заради Твоето име!

Тогава управителят заповядал да го свалят от дървото и отново да го бият жестоко по ребрата, а светецът възкликнал, обръщайки се към Бога:

- На Тебе, Господи, се уповах, спаси ме по Твоята милост!

И към него дошъл божествен глас:

- Дерзай, избранико Мой! Аз, твоят Бог, Който те пази, съм с теб!

Този глас бил чул не само от светеца, но и от слугите, които го изтезавали. Те били обзети от страх и не могли повече да измъчват Божия човек, тъй като ръцете им се вцепенили. Един от приятелите на управителя, на име Филип, който седял до него, му казал:

- Не ти ли казвах по-рано, че християните са магьосници?

Погуби и този по-скоро, за да не се съблазнят и тия, които го гледат.

Управителят веднага дал заповед да умъртвят мъченика с меч, а светецът казал на мъчителя:

- Моля те, управителю, заповядай да ме отведат в моя манастир и там да ме умъртвят.

Управителят изпълнил молбата му.

Докато водели светеца към манастира, той пеел стихове от Давидовите псалми и се радвал, че скоро ще се раздели с тялото си и ще отиде при Господа. Когато бил вече близо до манастира, еленът, за който се грижел, излязъл от гората и сякаш се поклонил в нозете на светеца. А той казал:

- Ти се лиши от братята си, а сега се лишаваш и от този, който те хранеше. Нека Вечният Бог да не предава теб и чедата ти в ръцете на ловците, но потомството ти да идва тук в наша чест за заклание и за храна, за слава Божия на тези, които ще идват да честват нашата памет.

Еленът паднал в нозете на светеца, а той, като го осенил с кръстния знак, казал:

- Иди с мир в пустинята!

Като влязъл в манастира, свети Атиноген се помолил на Бога така:

- Господи, Боже мой! Приеми с мир душата ми и ме удостой да бъда заедно с моите братя, за да славим заедно Твоето пресвято име във вечни векове. Дай, Господи, вечното Си благословение на всички, почитащи с любов моята памет, на всички, които Ти се молят, споменавайки моето име; яви им Твоята благодат и им изпращай бърза помощ във всяка тяхна нужда.

По време на молитвата му се чул глас от небето:

- Днес ще бъдеш в рая с Мен и със своите ученици и всичките ти молби ще бъдат изпълнени!

Като чул този глас, мъченикът много се зарадвал и с весело сърце подложил главата си под меча. Отсекли главата му и така той починал в Господа. Вярващите погребали честното му тяло и всяка година в деня на кончината му се събирали на това място, за да честват тържествено неговата памет. И ставало дивно чудо: еленът, когото светецът хранел и с благословение отпуснал в гората, идвал според заповедта му на празника и водел със себе си малките си. Като ги оставял, той се връщал в планината и никой не му пречел. Еленът правел това всяка година: идвал на празника и водел своето чедо, което заколвали и изяждали в памет и чест на светия мъченик епископ Атиноген и на десетте му ученици, за слава на Христос, нашия Бог, прославян с Отца и Светия Дух сега и в безкрайните векове. Амин.

Тропарь священномученику Афиногену, епископу, и десяти ученикам его

глас 8

Священный Богу Афиноген, в жертве служитель,/ священное ученик своих принесе Христу заклание,/ пастырь со словесными овцами иде в Небесную ограду,/ победив сверепеющия неверием языки. / Мученик Твоих молитвами, Христе Боже,/ спаси стадо Твое от волков, губящих е.

(Перевод: Священнослужитель Афиноген, ты принес Богу как жертву священное мученичество своих учеников, пастырь с духовными овцами пришел в Небесную ограду, победив ожесточенных в неверии язычников. По молитвам

мучеников Твоих, Христе Боже, спаси стадо Твое от волков, губящих его.)

Кондак, глас 4:

Владычню речению последовав, яко пастырь изрядный душу твою положил еси за Христовы овцы, священномучениче Афиногене: сего ради восхваляем тя, и с тобою десятицу ученик твоих, иже пострадаша, страхом Божиим и твоим учением наставляеми. Тем угодивших Владыка венча вас живоначальною десницею, Егоже о всех нас молите.

(Последвал словата на Владиката, като изряден пастир си положил душата си за Христовите овци, свещеномъчениче Афиногене; затова възхваляваме теб и десетимата твои ученици, които пострадаха, наставлявани от страха Божий и от твоите поучения. Така угодили на Владиката, Той ви увенча с животворящата Си десница: Него молете за всички нас.)

Страдание на светата мъченица Юлия (ок. 440 г. или 613 г.)

Светата мъченица Юлия

Когато персите превзели известния африкански град Картаген и отвели много от жителите му в плен, заедно с другите пленници било взето и едно малко момиче, за което ще говорим - блажената Юлия, дъщеря на един знатен човек, на име Аналсон. Тя била отведена в палестинска Сирия и продадена в робство на един търговец, нечестив езичник. Въпреки че живеело при безбожен господар, момичето твърдо се придържало към светата вяра в Христа, в която се родило, и към благочестивите християнски обичаи, които усвоило от най-ранна възраст - често се молело и постело. Като станала девойка, тя старателно се пазела в чистота, живеела целомъдрено и в строго въздържание и служела вярно на своя господар, по думите на апостола в простота на сърцето не само за очи като човекоугодници, но като пред Божиите очи; тя изпълнявала с благоразумие всички възложени работи, които не противоречали на Бога и на целомъдрения живот, и никой не можел да я принуди да извърши нещо противно на това.

Господарят усилено я принуждавал да се отрече от Христа и я уговарял да заживее нечестиво според техните езически обичаи, но с никакви заплахи не било възможно да я склони към това, защото тя била готова по-скоро да умре, отколкото да се отрече от Христа или да загуби своето целомъдрие. Господарят вече бил готов да я погуби, но като виждал, че служи вярно и работи усърдно, я пощадил и се удивлявал на нейния добър нрав, кротост, смирение и строго постничество. Той виждал, че тя постела всеки ден, освен в съботите и неделите, а свободното от работа време прекарвала не в празност и покой, а или в топли молитви към Бога, или в четене на книги, на което била научена от ранно детство. Спяла рядко, дори и през нощта. На външен вид тя била винаги бледа, суха, изнурена от трудове и въздържание. Господарят много се удивлявал на това, но като виждал, че тя постъпва винаги по този начин, започнал да я съжалява, да я обича и уважава: Бог, като пазел бащински Своята угодница, света Юлия, преклонил жестокото сърце на безбожния човек да изпита милост към нея. Тя вече била над двадесетгодишна, когато господарят, който бил търговец, намислил да отплава с много товари до Галия. Той взел със себе си и вярната си робиня Юлия, тъй като виждал, че под нейния надзор имуществото му се увеличава: заради нея Бог благословил дома на този търговец (както някога в Египет - дома на Потифар, заради Иосиф). Поради това, заедно с богатите си товари, той взел със себе си и своята, или по-скоро, Христовата рабиня, която била по-скъпоценна от всякакъв товар и отплавал. Той спрял на остров Корсика, покрай който минавал пътят му. Въпреки че на този остров имало и християнски градове, се срещали и немалко езичници, и когато търговецът спрял на острова, близо до пристанището забелязал тълпа от свои едновърци, които чествали някакъв езически празник и принасяли жертви на бесовете. Той отишъл там с всичките си слуги, купил угоен бик, принесъл заедно с езичниците скверна

жертва и всички започнали да ядат, да пият и да се веселят. А света Юлия останала на кораба и от дълбините на сърцето си въздишала и плачела, като скърбяла за заблудата и гибелта на тези хора.

Един човек от това сборище се качил на кораба, видял Юлия - плачеща и въздишаща девица, разбрал, че е християнка, отишъл и тайно казал на началника на това сборище, който ръководел жертвоприношенията:

- На кораба има девойка, която хули нашите богове и ни осъжда за това, че им принасяме жертви.

Началникът на това нечестиво сборище веднага попитал палестинския търговец:

- Защо не дойдоха всичките ти хора от кораба на нашия празник и на жертвоприношението?

На отговора на търговеца, че всички са дошли, началникът възразил:

- Чувам, че на твоя кораб има някаква девойка, която ругае и хули нашите богове

Търговецът отговорил:

- Ти говориш за моята робиня? По никакъв начин не мога да я отклоня от християнската заблуда и да я склоня към нашата вяра, нито с ласки, нито със заплахи. И ако тя не ми беше вярна и не беше толкова усърдна в работата, отдавна щях да я погубя с различни мъчения.

Началникът му казал:

- Принуди я сега да се поклони заедно с нас на боговете и да вземе участие в жертвоприношението или аз ще ти дам четири свои робини вместо нея, или пък ще ти я платя с пари, само ми

я дай и аз ще я принудя да се поклони на нашите богове.

Търговецът отговорил:

- Казах ти, че е невъзможно да я принудиш да направи това, защото тя по-скоро ще предпочете да умре, отколкото да се отрече от вярата си. И да ти я продам не може: дори и да ми дадеш за нея цялото си имущество, и то не би могло да се сравни с нейното служене; наистина, тя е много вярна и имотът ми се увеличава в ръцете ѝ. Затова съм ѝ поверил всичко.

А началникът на сборището, като се посъветвал тайно със своите хора, организиран заради гостите още по-голямо пиршество и силно упоил с вино търговеца - господар на Юлия. Като се напил, той заспал дълбоко. Заспали от виното и всички, които били с него. Тогава нечестивите езичници от острова се качили на кораба, свалили света Юлия и я завели при своя началник. Началникът казал:

- Девойко, принеси жертва на боговете. Аз ще платя за теб откуп на господаря ти, какъвто той поиска, и ще те пусна на свобода.

Светицата отговорила:

- Моята свобода е в това, да служа на Христос, на Когото служа всеки ден с чиста съвест; а от вашата заблуда се гнуся!

Тогава началникът заповядал да я бият по лицето. Мъченицата казала:

- Ако моят Господ Иисус Христос претърпя заради мен удари по бузата и заплюване в лицето, нима аз няма да изтърпя същото заради Него! Нека ме бият заради Него по бузите, а вместо заплюване, нека сълзи да текат по лицето ми!

Мъчителят заповядал да я влачат за косите, да я съблекат

гола и да я бият жестоко по цялото тяло. А мъченицата, докато я биели, казала със силен глас:

- Изповядвам Този, Когото са били заради мен! Моят Владика е претърпял трънен венец и разпъване на кръст. Нека и аз, Неговата рабиня, бъда участничка и подражателка на Неговите страдания, за да се прославя и аз с Него в Неговото Царство!

После мъчителят заповядал да отрежат девическите гърди; а тя понасяла мъжествено всички тези жестоки мъчения заради любовта си към Христа. Мъчителят, като искал по-бързо да я погуби, докато не се е събудил господарят, заповядал набързо да направят кръст и да разпънат на него мъченицата, както някога иудеите разпънали Христа.

И света Юлия в страданието си заради Христа се уподобила на Самия разпнат Христос, нашия Господ, като била удостоена да бъде разпъната на кръст заради Него.

Когато тя висяла на кръста и вече била близо до смъртта, господарят се пробудил и щом я видял разпъната, огромна жалост изпълнила сърцето му, но с нищо не можел да помогне: Христовата невеста вече умираше. Когато святата душа се освободила от телесните връзки, всички видяли как от устата ѝ излетяла гълъбица, която била по-бяла от сняг, и отлетяла нагоре към небето. Заедно с това мъчителите видели ангели; и всички били обзети от голям страх; избягали оттам и само бездиханното тяло на светицата останало да виси на кръста. Но Христос Господ не го оставил: Той заповядал на ангелите Си да го пазят, докато не пригответ честно погребение по следния начин.

Недалеч от остров Корсика се намира малко островче, което по-рано се наричало Маргарита, а сега - Горгона. Там имало мъжки манастир. Божий ангел се явил на монасите, известил

им всичко, което се случило на света мъченица Юлия, и им заповядал по-скоро да отплават с кораб до този остров, да свалят от кръста многострадалното тяло на светата мъченица и да го донесат в манастира си за погребение. Монасите се качили на кораба, вдигнали платната и отплавали. Като стигнали до пристанището, те намерили всичко така, както им казал ангелът Господен. Като снели от кръста светото ѝ тяло, те го повили с чисто покривало. Намерили и отрязаните ѝ гърди, захвърлени недалеч до един камък, взели ги и ги поставили до тялото на мястото им. После отнесли тялото на кораба и благополучно се върнали в манастира си. Там погребали с чест тялото в църквата, като прославили Христос Бог, укрепил Своята рабиня за този мъченически подвиг. На гроба ѝ започнали да стават чудеса, болни получавали изцеление от различни болести; чудеса ставали и на мястото, където пострадала. Християните, жители на този остров, научили за страданията на светицата и построили малка църква на нейно име на същото място, където била разпъната; там било тясно: това място представлявало стръмен хълм. А там, където били хвърлени отрязаните гърди, изпод камъка бликнала изворна вода, която била лечебна. Всички болни, които пиели от тази вода или се миели с нея, оздравявали. Станало и още едно чудо от камъка, до който се допрели гърдите на светицата: всяка година в деня на нейната памет от него росели, подобно на пот, ситни капчици мляко и кръв, в знак на девството и мъченичеството на света Юлия, която като мляко се избелила с девствената си чистота и се обагрила с кръвта си, пролята за Христа. Те капели през целия този ден, от утрото до вечерта; болните се помазвали с тях и получавали изцеление.

След като изминали много години, църквата, построена в чест на светата мъченица на мястото на нейното страдание, остаряла и частично се разрушила. Тогава поискали да

построят нова, по-голяма църква на по-широко място, недалеч от старата, тъй като мястото там било много тясно. Когато приготвили камъни, вар и всички необходимо за строеж и вече искали на следващия ден да полагат основите, на сутринта намерили всички материали - на предишното място, при старата църква. Строителите изпаднали в недоумение. Не след дълго отново пренесли всичко на новото място; но през нощта всичко пак било върнато. През тази нощ пазачите видели светла девица, която натоварила целия материал, приготвен за строежа, на кола, впрегната с чифт светли волове, и го превозила на старото място. Те разбрали, че светицата иска да възобновят храма на старото място и изпълнили нейното желание. На двата острова - Корсика и Горгона, ставали и много други чудеса, докато честните мощи на светицата не били взети оттам и пренесени в Бресчия. И след пренасянето на мощите жителите на Корсика, които идват с вяра в храма на светицата, не се лишават от нейната помощ и се запазват от нападенията на враговете по нейните свети и несъкрушими молитви и поради милосърдието на нашия Господ Иисус Христос, на Когото с Отца и Светия Дух се отдава чест и слава, сега и в безкрайните векове. Амин.

Страдание на свети мъченик Антиох (IV в.)

Свети
мъченик
Антиох

Светият Христов мъченик Антиох бил родом от град Севастия. Лекар по професия, той обикалял всички градове на страната си и със своето изкуство изцелявал страдащите от различни недъзи. По заповед на управителя на областта, Адриан, той бил хванат и като претърпял множество различни мъчения, накрая бил хвърлен в котел, но останал невредим. След това го осъдили да се бори с диви зверове, но зверовете, като го видели, се укротили, легнали до нозете му и ги ближели, а един звяр проговорил с човешки глас, като изобличавал мъчителя. След това светият мъченик се помолил на Бога и по неговата молитва всички идоли се разпаднали и станали на пясък. Тогава отсекли главата му, при което от раната потекла кръв с мляко. Войникът, отсякъл главата на свети Антиох, на име Кириак, веднага след екзекуцията на светеца смело се обявил за християнин и произнесъл

проклятие срещу идолите. Затова, по заповед на Адриан, му отсекли главата и бил погребан заедно със свети мъченик Антиох.

Страдание на свети мъченик Павел и с него на светите мъченици Алевтина и Хиония (308 г.)

Тези свети мъченици били родом от Египет. Те били хванати и отведени в град Кесария, и като ги изправили за разпит пред управителя, те изповядали Христа като истинен Бог. Заради това на всеки от тях първо изгорили левия крак, след това с нож изболи дясното око и накрая, заедно с други мъже и жени, също вярващи в Христа, ги предали на изгаряне,

от което те и загинали. Преди това света Хиония била окачена на дърво и стъргана по тялото, а сестра Алевтина, заплашвайки съдията, разрушила с нозете си жертвеника, за което и била подложена на безпощадни мъчения; свети мъченик Павел застанал на молитва и се помолил първо за християните, а след това и за всички езичници, за да дойдат в познание на истинния Бог и да престанат да преследват вярващите в Христа. С тази молитва той предизвикал сълзи сред присъстващите. След това бил обезглавен.

ЧЕТИ-МИНУТИТЕ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

В памет на светия мъченик Иоан Търновски (1822 г.)

Блаженият Иоан беше по произход българин, от баща Димо и майка Мария, благочестиви християни от град Осман Пазар (Омуртаг) в България. Баща му беше голям търговец и почтен човек, който търгуваше навсякъде, а най-вече с Немско и Италия. Но в 1812 г. изгуби състоянието си, понеже немците направиха обезценяване на флоринта. И не само той, но и още мнозина други търговци се разориха. След тази голяма загуба той поживя малко и умря, а след него и жена му отиде при Господа.

Иоан, като остана без родители и без състояние, остави родното си място и дойде в град Търново да търси препитание. Тук намери един християнин керемидар, който, като го видя млад, го прие в дома си като свой син и го учеше да прави керемиди. Но след време се случи да го прельстят някакви хайдутини в своята чета. Турците ги хванаха и ги поведоха без

съд да ги бесят, както е техният обичай. След като обесиха неговите приятели и дойде неговият ред, той, като твърде млад, немощен и слаб в самосъзнанието, се уплаши от смъртта и припадна на земята. Турците го хванаха за ръката, вдигнаха го и го посъветваха, ако желае да се избави от смъртта, да приеме тяхната вяра. Той ги послуша и, уви, отрече се, окаяният, от Спасителя Христа! И така му простиха престъплението. Тогава го обикна тамошният управник Али бей, който го назначи за пръв служител в своя двор и го ожени за жената на неговия благодетел, учителя му в керемидарството. Благодетеля му само преди няколко дни нощем убиха във от града някакви злосторници, жена му остана вдовица, пожела блажения Йоан, потурчи се и го взе за свой мъж.

Но милостивият Бог, Който не желае смъртта на грешниците, а да се обърнат и да бъдат живи, и Който чрез покаяние прие отново апостол Петър, отрекъл се три пъти от Него, прослави впоследствие и блажения Йоан пред Своите ангели на небето и пред човеците на земята заради покаянието му и за страданието, което претърпя дори до смърт. Като минаха осем месеца от тяхното вероотстъпничество, те и двамата осъзнаха своя грях и започнаха да плачат и да ридаят. Най-вече плачеше Йоан пред своите християнски съседи, където и да ги срещнеше, и им говореше не тайно, а явно: "О, братя мои, съседи любезни, излъгах се заради краткия живот и отстъпих от своята скъпа вяра. Но сега се кая и няма кой да ме поучи и да ме оправи на спасителния път. И казвам ви, братя, че макар да се отрекох от моята си вяра по принуждение, обаче и досега все още не съм стъпил в агарянска джамия, нито съм се поклонил на проклетия Мохамед, а само на моя Бог Исуса Христа. Затова ви моля никак да не се страхувате от мене, а ме поучете братски какво да направя, за да се избавя от агарянската

заблуда!”. Така говореше блаженият на своите съседи, които обаче нищо друго не му казваха освен това: “Ние нищо не знаем, брате”. И го избягваха, защото се бояха да не си навлекат някоя беда. А неговото сърце все повече и повече се разпалваше, той все по-горчиво плачеше и сам си говореше: “Иоане, Иоане, какъв час те връхлетя!? Вместо да отстъпиш от своята чиста вяра, по-добре да беше умрял на бесилото, отколкото да живееш така. Затова плачи сега и ридай!” Така си говореше блаженият от голяма жалост. А на жена си казваше: “О, жено, виждаш ли какво зло извършихме, като остъпихме от Бога? И сега нищо друго не трябва да правим освен да се простим един друг и да търсим спасението си, защото времето е кратко. Ето, аз отивам днес да търся човек, опитен в божественото учение, за да се изповядам и той да ме поучи и настави на спасителния път. А ти, ако щеш, последвай ме!” Тя му рече: “Иди ти и след като намериш такъв човек, който да те оправи на спасителния път, тогава и аз ще те последвам, по който път и да тръгнеш!”.

Тогава блаженият стана и отиде в тамошната митрополия при преподобния Дионисий, протосингел на Търновския митрополит Иларион, за да се посъветва с него. Беше празникът на светите първовърховни апостоли Петър и Павел и имаше много народ, събран в митрополията поради празник на митрополитската църква. Той влезе вътре в келията на протосингела и посегна да му целуне ръка, но протосингелът не му подаде ръката си, а му рече на турски: “Седни, Мехмед!”. Но блаженият се нажали и му рече: “Честний отче, моето име не е Мехмед, а Иоан. И аз дойдох да ви се изповядам и да получа някакъв душеполезен съвет от вас. И моля да ми кажете как бих могъл пак да се присъединя към истинското Христово стадо?”. Протосингелът отговори: “Сине, аз се боя и не смея нищо да те поуча. Както сам си отстъпил от християнството, така сам се оправяй! Бог да ти бъде на

помощ!”. След като получи от протосингела такъв отговор, блаженият Йоан излезе от келията му и заплака горко.

Но в това време там се случи един иеромонах, който временно беше на служба в митрополията. Той, като го видя смутен, съжали го, повика го тайно в своята келия и го попита: “Защо си така смутен, брате, и по каква причина си дошъл при нашия отец протосингел?” Блаженият Йоан започна да му разказва своето отстъпление от Христа подробно и като изповяда всичко станало, рече и това: “Честний духовниче, аз, откакто отстъпих от християнската вяра, още не съм встъпил в агарянска джамия, нито съм усвоил тяхното четене и моление, но всякога от сутрин до вечер чета молебния канон на пресвета Богородица и акатиста с много поклони и изобщо изпълнявам у дома си цялото християнско правило. Но сърцето ми с това не ще да се утеши, понеже съвестта продължава да ме изобличава за моето отричане и все си мисля, че трябва да пролея кръвта си за Спасителя Христа”. Иеромонахът му рече: “Брате Йоане, Бог вижда твоето покаяние и иска да те постави на непорочния християнски път, но само имай търпение! Пости и се моли на Бога, както досега си се молил! Но за твоята кръв, която искаш да пролееш за името Господне, не е моя работа да те поучавам, нито е работа на твоята сила, а предостави това на Божия промисъл, понеже “духът е бодър, но плътта е немощна”, както казва Евангелието. Брате Йоане, най-напред изпитай себе си с пост и молитва, поклони и подвиг голям, така изпроси предварително помощ от Бога, та тогава пристъпи към мъченичество. Ако ли не можеш да направиш това, имаш свободата да избягаш с жена си в други предели на страната, където не ви познават, и там някой свещеник да извърши над вас тайнството Миропомазание и да ви наложи покаен канон - епитимия, по преданието на светите отци. И така да се покаете там временно, докато Бог нареди нещо за вас.”

Блаженият Иоан рече на духовника: “Честний отче, добре ме поучаваш да избягам в други предели. Но ми е невъзможно да избягам с жената, понеже тя има деца от първия си мъж, както и ти знаеш. Обаче ще я оставя и ще прибягна под покрива на пресветата Владичица Богородица. Ако жена ми поиска, нека прибегне и тя под същия покров; ако ли не, аз сам ще го направя. А Бог нека ми даде каквото иска! Ще Му въздам хвала, и нека бъде името Му благословено отсега и до века!” Като изрече блаженият Иоан тия слова пред духовника, обърна се и погледна иконата на Божията Майка, заплака и рече думите на църковния поет: “Кое друго прибежище е като тебе, Богородице, упование наше”. Като чу тия божествени слова от устата на блажения и като го гледаше така изпълнен с божествена ревност, укрепил го още повече със словото си и накрая му рече: “Иди си, брате Иоане, и се моли на Бога и Богородица, за да ти бъдат наставници по пътя на спасението!” И така, блаженият стана, поклони се, целуна иконата на Божията Майка, също и ръката на духовника, и рече: “Моли Бога, драги ми отче, за мене, грешния!”, и си отиде.

След няколко дни се случи на същия духовник нужда от пари, понеже беше задлъжнял на няколко търговци, и си помисли за блажения Иоан, дали би имал пари да му даде назаем. Затова пак го повика в келията си и му рече: “Брате Иоане, можеш ли да ми дадеш заем до четиристотин лева само за няколко дни, докато получа от нашия преосвещен митрополит? Имам една сребърна кутия, която струва около 400 лева, но се срамувам от народа да я продавам. Затова ето, давам ти я като залог.” Но блаженият отговори на духовника: “Драги ми духовниче, аз бих ти услужил и без тази сребърна кутия, но нямам пари. Но ако желаете, аз имам един съсед таен и почтен, ще ти взема от него 400 лева и на него ще оставя тази сребърна кутия като залог за няколко дни”.

Духовникът му предаде сребърната кутия, като му рече: “Покрий я, да не се вижда!”, понеже на нея беше изобразен Христовият кръст и светите апостоли Петър и Павел. И така блаженият тръгна към своя таен съсед. Но минавайки покрай една златарска работилница, кой знае какво му хрумна, отби се при златаря, показа му сребърната кутия, с изобразен на нея кръст, и го попита за нейната цена. Но в този момент при златаря дойдоха множество народ и агаряни от двора на великия безбожен бей и видяха кутията. Това ми изглежда да е било Божи план, защото оттук започва началото на неговото мъченичество, както и стана. Тогава агаряните започнаха да го питат на турски език: “Откъде имаш тази кутия?” Той отговори: “Моя си е”. Те му казаха: “Не ти подобава да имаш такава кутия с изобразен на нея кръст, понеже ти си вече турчин”. А блаженият Йоан с висок глас им рече така: “Не съм вече турчин, а християнин, и изповядвам Христовото име, а вашия Мохамед проклинам!” Като чуха тия думи на блажениа, агаряните отидоха, та го наклеветиха пред управителя, безбожния Али бей, като му разказаха за сребърната кутия.

Управителят с голяма ярост изпрати войници, като им заповяда да доведат при него блажениа Йоан. Те веднага тръгнаха, намериха го все още при златаря, хванаха го и доведоха при безбожния мъчител, който го запита: “Мехмеде, откъде имаш такава сребърна кутия?” Блаженият отговори: “Даде ми я един човек, който има нужда от пари”. Мъчителят пак го попита: “Какъв е този човек - турчин или християнин?” Мъченикът отговори: “Християнин е”. Мъчителят пак попита: “Да не би да е калугер?” Мъченикът отговори: “Калугер е и се срамува сам да я продава, затова я даде на мене, аз да я продам.” Мъчителят пак попита: “Дотук всичко добре и право си каза. Но ще те попитам още нещо, право да ми кажеш. Истина ли е, което чух за тебе, че се наричаш християнин и че изповядваш Христовото име, а проклинаш нашия Мохамед?”

Мъченикът отговори с кротък и тих глас: “Истина е, управителю, че изповядвам моя Христос и проклинам вашия Мохамед. Ето ви и вашия фес, който ми дадохте!” Сне феса от главата си и го захвърли пред мъчителя. Мъчителят, вече силно разярен, пак му рече: “Ти преди беше християнин. И ако си имал намерение завинаги да си останеш в християнството, кой те принуди да отстъпиш от твоя Христос?” Мъченикът отговори: “Заради моята си немощ отстъпих от сладкия Христа, но сега се кая, и днес Го изповядвам пред тебе с всичкото си сърце и с всичката си душа, и с всичката си мисъл, както всички вие виждате и чувате!” Тогава мъчителят побесня и с голяма ярост му рече: “Неблагодарнико, това ли ми плащаш за честта, с която те удостоих?” И повика няколко войници, на които заповяда: “Пригответе фалангата и тояги за тогова, който изповядва Христа!” Те отидоха и пригответяха, както им беше заповядано, простряхаха мъченика на земята и четирима войници дълго време го биха по краката безмилостно, като се сменяха. Но мъченикът не издаде нито звук, само тихо си казваше: “Помени ме, Господи, в царството Си”! Когато престанаха да го бият, мъчителят му каза подигравателно: “Видя ли твоя Христос? Где е сега да ти помогне?” Но мъченикът му отговори: “Христос Бог е на небето и на земята, и на всяко място, и е помощник на всеки, който Го призовава с вяра. Затова, надявам се, че и на мене може да помогне!” И това като рече, о, велико чудо, скочи на краката си, като да не е бил бит, и ходеше пред тях, славейки Бога, за почуда на агаряните. Мъчителят заповяда да го затворят в тъмницата и да го оковат в железни вериги. Те така и направиха.

В същата тъмница се намираще тогава много народ, затворен за неплатен царски данък, които свидетелстваха, че всяка нощ виждали над главата на мъченика някакво голямо светило. А когато се молел на Господа Бога, железните вериги сами се

развързвали от ръцете и нозете му, докато завършел своето моление към Бога, а след това сами пак се заключвали. И това преславно чудо гледаха много нощи, но не всички, а само достойните. И то е твърде вероятно, понеже мнозина и от агаряните свидетелстваха, че всичките тия седем дни в затвора мъченикът не вкусил нито хляб, нито вода, отдето става ясно, че Божията благодат е била с него: не пожелал хляб нито от ръцете на агаряните, нито от ръцете на жена си. Защото, когато тя идваше при него в тъмницата, той я питаше: “Искаш ли и ти с мене да умреш за Христа, или не?” А тя поради страх от агаряните нищо не му отговаряше, а само плачеше. Поради това мъченикът не приемаше и от нея храна, но се крепеше през ония дни само с Божията сила.

После мъчителят старателно издири и поменатия духовник и прати един войник да го доведе при него и го попита: “Твоя ли е сребърната кутия, която имаше Мехмед?” Духовникът отговори: “Моя е”. Мъчителят пак рече: “По каква причина си му я дал?” Духовникът рече: “Имах нужда от пари, затова му я дадох да я продаде на цена каквато може”. Мъчителят пак рече: “Имаш ли свидетели, че кутията е твоя!” Духовникът отговори: “Имам”. Тогава мъчителят рече: “Досега е била твоя, но отсега нататък няма да бъде твоя?” И така присвои сребърната кутия, която струваше 400 лева сребърни, а духовника пусна да си отиде.

После повика мъченика от тъмницата, постави го пред себе си и започна да му говори ласкателни думи: “Мехмед, аз днес се вразумих по отношение на тебе: понеже си имал нужда от пари, затова си отстъпил от нашата вяра. Моля ти се, сине, не го взимай за зло, дето те мъчихме, понеже не знаехме, че си бил в голяма оскъдица!” И му показва куп злато, като каза: “Вземи тези 40 000 лири; ако още искаш, и още ще ти дам. Избери си в града най-хубавата къща, която искаш! Ето, давам ти злато да я купиш!” Но мъченикът му рече: “Златото,

среброто ти и къщата да бъдат в погибел заедно с тебе! Аз, управителю, едно само молих от Господа и само това искам: да пребъдвам в дома Господен през всичките дни на живота си, да гледам Господнята красота и да посещавам Неговия свят храм”. Мъчителят пак: “Ти си обезумял, окаяни човече, и не знаеш какво говориш. Но аз ти говоря кротко: Послушай съвета ми и се поклони пак на нашия Аллах и на Мохамеда, докато ти говоря кротко!” Мъченикът рече: “Не съм обезумял, управителю, ами ти говоря истината, че искам моя си Христос и само на Него се покланям, и за Него искам да умра!” Мъчителят пак му рече: “Ти се мъчиш да ме изпълниш с гняв и ярост чрез тези си думи, обаче аз не искам да се гневя, понеже, както ми се струва, тия думи не са твои, но някой друг те е подучил. Затова, кажи ми свободно, кой те подучи на такива думи и на такава бъркотия?” Мъченикът отговори: “Аз не съм дете, управителю, за да ме учи някой, а съм зрял мъж по възраст. Никой не ме е поучавал освен само моят Бог Иисус Христос. И Той е, Който ме крепи и вразумява чрез Своя Свят Дух. И не само мене, но и всеки човек, който вярва в Него. И Той е Съдия на живите и мъртвите, Чието царство не ще има край, а не твоят Мохамед, в когото ти вярваш”. Тогава мъчителят се разгневи и заповяда на войниците да го бият безмилостно и да го заплюват в лицето. Когато го биеха и заплюваха, войниците му говореха: “Виждаш ли, окаянико и неблагодарнико, как преди беше облечен в скъпи дрехи, докато беше в нашата вяра, а сега си гол, бит и укоряван заради един разпнат Христос?” Но мъченикът им отговори: “Вашият укор и побой аз приемам като радост. Направете ми и нещо повече, ако желаете!”.

Така и с още много други видове мъки беззаконниците мъчиха блажения Йоан, но неизвестно какви точно, защото тайно го мъчеха нощем, тъй като им беше укорно и срамно пред народа, че губят такъв хубав юноша от двора на

управителя. Надявах се с много мъки пак да го върнат в първото му заблуждение. И ако бяха успели, навярно щяха да говорят на народа: “Никак не сме го мъчили, но сам от себе си се покая и се върна пак в нашата вяра.” Но когато видяха, че Христовият мъченик Йоан твърдо и непоколебимо пребъдва в християнството, тогава по заповед на мъчителя го доведоха в голямото тяхно съдилище, което на турски се нарича “кадийница”, и там го изследваха окончателно и попитаха три пъти: “Ти агарянин ли си, или християнин?” Мъченикът три пъти отговори: “Християнин съм и искам да умра за Христа!” Тогава турският съдия изрече и написа смъртната присъда на мъченика. И така, поведоха го вън от града да го обесят на определеното място.

Светецът вървеше с радост и веселие пред войниците. И когато минаваше през града, препасан само в една риза, обръщаше се надясно и наляво, покланяше се на християните и просеше прошка, като четеше на висок глас богородичния тропар и се молеше така: “Пресвета Богородице, спаси ни! Обхванат от много напасти, към тебе прибягвам да търся спасение, о, Майко на Словото и Дево, спаси ме от моите тежки и жестоки обстоятелства!” Когато дойдоха до бесилото, мъченикът каза на войниците: “Почакайте ме, докато въздам на Господа молитвите си!” Те изпълниха желанието му. Тогава мъченикът вдигна ръцете си към небето и тайно се помоли на възделения Христос Бог, като се поклони три пъти. После се обърна към войниците и рече: “Сега изпълнете заповедта!” Те го обесиха и той предаде духа си в Божиите ръце. Беше събота, 12 часа през деня, 16 юли 1822 година. Така завърши своя подвиг и своето страдание за Христа и получи вечно блаженство в Небесното царство Христово.

След смъртта му някои боголюбиви християни видяха нощем над тялото на мъченика огнен стълб, който стигаше до небесата. На втората нощ тайно взеха тялото му и не знаей къде

са го положили.

Един благоговеен християнин дълго време боледуваше от тресавична болест и с нищо не можеше да се излекува. Той дойде тайно, взе частица от ризата на мъченика, докато той още висеше на бесилото, опра я в чиста вода, изпи водата и веднага оздравя, прославяйки Бога и мъченика. По неговите молитви Господ и нас да помилва и спаси! Амин.

† ВИЖТЕ ОЩЕ

Против ереста на новостилието

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВОТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

За Петровият пост и въпросите, които поражда

ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗТА

**ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО**

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО